

Barns medvirkning:

Barnets medvirkning betyr hos oss at vi voksne er påpasselige på å tolke barnas verbale og nonverbale signaler for å kunne forstå deres ønsker og behov. Noen ganger kan de verbale ønskene til et barn stå i sterk motsetning til dets egentlige behov. Små barn har ikke opplevelsesbakgrunn nok til å ta valg ennå, de overskuer ikke konsekvensene av sine valg og skal derfor slippe å ta ansvar for dem.

Men barnet har en individualitet som vises allerede i meget ung alder, og det er preget av sin familie og sine fysiske omgivelser når det kommer i barnehagen. Vi skal møte alle barn med respekt for hvem de er.

Det gjelder å tilby barnet omgivelser og hendelsesforløp der det trygt kan være deltaker i og hvor det kan utfolde seg fritt på sine egne premisser. Det planlegges nøyne hvilke inntrykk vi vil formidle til barnet, gjennom at vi følger årstidene, årstidsfestene og vår kulturs høytider, samt at hver dag har sine hendelser og sin rytme. Hvert barn vil vise sine individuelle nyanser i prosessen med å bli kjent med omverdenen og vil gi sine tilbakemeldinger som vi kan gå inn på!

I leken har barna en stor frihet til å utfolde sin egen vilje spontant og uten voksenstyring og over der hvordan valg kan få konsekvenser for seg selv eller andre. Men også der må pedagogene være tilstedeværende for å kunne hjelpe til hvis det trengs. Hvis rammene og grensene er tydelige, kan friheten ráde fritt innenfor.

Det er selvfølgelig også store forskjeller aldersmessig. En femåring kan allerede få bestemme en hel del – han vet om ulike konsekvenser av sine valg, i motsetning til ettåringen.

Ved å tilrettelegge nok tid og rom for den frie leken fremelsker vi barnets individualiseringsprosess og dens senere evne til å styre sitt eget liv.